

φόρα¹

φόρα¹, η, ουσ. [<αρχ. φορά <φέρω], γρήγορη κίνηση, ορμή: «τ' αυτοκίνητο έφυγε με φόρα || τ' αυτοκίνητο έπεσε με φόρα πάνω στο περίπτερο». (Λαϊκό τραγούδι: και πάτα φρένο, βάσανο, στις **φόρες** σου, γιατί στο λέω, λόγω τιμής, τρεις θα 'ναι οι ώρες σου!).

- **βάζω φόρα** ή **βάζω μια φόρα**, **α.** δίνω ένταση, ιδίως στο τρέξιμό μου: «μόλις τους είδα να 'ρχονται καταπάνω μου, έβαλα φόρα κι εξαφανίστηκα || έβαλα μια φόρα για να τον προλάβω». **β.** (για αυτοκίνητα ή άλλα τροχοφόρα) αναπτύσσω ταχύτητα: «βάλε λίγη φόρα, γιατί έτσι όπως πάμε θα φτάσουμε του χρόνου στη Θεσσαλονίκη».

- **δίνω φόρα**, βλ. συνηθέστ. **βάζω φόρα**.

- **θα πάρεις φόρα και θα μας τα κλάσεις με την όπισθεν!** ή **θα πάρεις φόρα και θα μου τα κλάσεις με την όπισθεν!** (ενν. τ' αρχίδια), δεν μπορείς να μου κάνεις εντελώς τίποτα, δε σε φοβάμαι, δε σε υπολογίζω διόλου. Δίνεται ως απάντηση στην απειλή κάποιου πως θα μας κάνει κάποιο κακό: «αν σε πιάσω στα χέρια μου, θα σε σακατέψω στο ξύλο. -Θα πάρεις φόρα και θα μας τα κλάσεις με την όπισθεν». Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του.

- **παίρνω φόρα**, **α.** ενεργώ με ένταση και χωρίς διακοπή: «κάθε φορά που του δίνουν το λόγο, παίρνει φόρα και δε σταματάει με τίποτα || συνήθως δουλεύει με τέμπο, αλλά, όταν πάρει φόρα, δεν τον προλαβαίνει κανένας». (Λαϊκό τραγούδι: όταν **παίρνω φόρα**, φόρα κατηφόρα, ο Θεός ο ίδιος δε με σταματά). **β.** ενεργώ ασυγκράτητα, ιδίως μετά από κάποια επιτυχία μου: «κέρδισε μια φορά στο λαχείο και πήρε φόρα ν' αγοράζει λαχεία». **γ.** (για αθλητές) παίρνω την απαραίτητη απόσταση, ώστε τρέχοντας να αποκτήσω την κατάλληλη ταχύτητα προκειμένου να επιχειρήσω άλμα ή ρήψη: «ο αθλητής πήρε δεκαπέντε μέτρα φόρα για να πηδήξει στο άλμα τριπλούν || πήρε μεγάλη φόρα, για να ρίξει το ακόντιό του».

- **πάρε φόρα και κλάσε μας τ' αρχίδια!** ή **πάρε φόρα και κλάσε μου τ' αρχίδια!** βλ. λ. [αρχίδι](#).

- **ρίξ' το με φόρα** ή **ρίχ' το με φόρα** ή **ρίξ' τα με φόρα** ή **ρίχ' τα με φόρα**, προτροπή σε κάποιον να μιλήσει χωρίς να φοβάται: «ρίχ' το με φόρα αυτό που άκουσες, να ξέρουν ποιος είναι αυτός που υποστηρίζουν! || ρίχ' τα με φόρα αυτά που άκουσες, να ξέρουν τι κουμάσι είναι ο διευθυντής τους!».

- **του κόβω τη φόρα**, **α.** του αφαιρώ τη μεγάλη οικειότητα, το μεγάλο θάρρος, **βάζω** φραγμό στις ενέργειές του που εκδηλώνονται με ορμή και με διαχυσίες, τον **βάζω** στη θέση του: «μόλις μπήκε μέσα, άρχισε τις χαιρετούρες και τα χαμόγελα, όμως ο διευθυντής του του 'κοψε τη φόρα και τον έβαλε να καθίσει σε μια γωνιά». **β.** τον αποθαρρύνω: «ήθελε να κάνει επέκταση στη δουλειά του, αλλά του 'κοψα τη φόρα, όταν μου ζήτησε τη γνώμη μου».